

VOJNI INVALID

GLASILO UDRUŽENJA

VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE S.H.S. IZ VRŠNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja 1. in 15. v mesecu. — Posamezna številka 1 Din. Naročnina mesečno 2 Din. — Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravišтво v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica.

Izredni občni zbor

Izvršnega odbora v Ljubljani

radi reorganizacije po novih pravilih v zmislu čl. 91 novega invalidskega zakona
se vrši

v nedeljo dne 6. junija 1926

ob 9. uri dopoldne v dvorani Mestega doma v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo uprave in nadzorstva.
2. Absolutorij.
3. Sprejem novih pravil za oblastni odbor.
4. Volitev.
5. Kongres.
6. Slučajnosti.

Vsaka podružnica pošlje po enega delegata, ki mora biti izvoljen že na izrednem podružniškem občnem zboru. Zato morajo podružnice izvršiti izredne občne zборе pred tem časom in se reorganizirati. Stari delegati ne bodo imeli pravice zastopstva. Delegati morajo imeti pooblastila, opremljena s štampiljami in podpisi predsednikov ter tajnikov, oziroma namestnikov.

Izvršni odbor.

Kaj se dela z nami, vojnimi žrtvami?

Teška je današnja doba. Toliko ljudi je brez posla, plače in mezde so tako klavrne. Človek, ki je navezan samo na svoj zaslužek, na svojo delavno silo, danes gladije in z njim gladijejo njegova žena in otroci. In vendar je toliko bogastva okrog in okrog, v izložbah, na promenadi, v blagajnah... last samo nekoliko ljudi.

A kako je še le z nami, vojnimi žrtvami, če je že z drugimi zdravimi delavci tako

slabo? Mi, ki smo pohabljeni, bolni, ki ne moremo dati toliko, kakor zdravi, ker smo že dali vse na bojiščih, mi še le trpimo, gladujemo in — obupujemo.

Kaj se vse ne dela z nami?

Prekrasne obljube, dane nam nekoč, so samo zasmeh. Invalidski zakon se je sprejel po dolgem, dolgem debatiranju in mučenju. Zagotavlja — kako smešna, zlobna je ta beseda »zagotavlja« — nam povišanje invalid-

nine, daje nam prednost v državnih uradih in še drugo in tretje. Ali vse tisto »zagotavljanje« je nelep zasmeh vojnih žrtev. Ali pa je žalosten dokaz neveljavnosti zakonodajne korporacije, Narodne skupščine. Kajti vse to je lepo na papirju, v resnici pa, glejte... je tu mlajši finančni zakon, kjer nam ali jemlje invalidnino, ali pa nam jo do polovice znižuje. Prednost v službah je pa v praksi takšna, da se invalida nikjer ne sprejme ali pa le, če drugih ni. Reducira se ga pa mnogo prej, nego neinvalida. Mesto, da bi se nas ščitilo, se nas naravnost izganja in prepušča lastni usodi.

Doklej, vprašam vas, doklej bo to še trajalo tako? Do tedaj, da nas zmanjka? Da izgine pod zemljo, ker »nismo hoteli« tam na bojišču izginiti? Danes, ko je splošna beda, se mi invalidi preganjamo od tistih, ki so dolžni, da nas hranijo in branijo. Zakaj z našo krvjo in z našim zdravjem in z življenjem naših padlih tovarišev so postali mogočni, bogati... Danes, ko se korupcionizem smatra za vrlino, za spretnost, junaštvo za neumnost, naj še pričakujemo od koga, da nam pomore? Laž in prevara. Če sami ne bomo zmogli, saj nas je tisoče in deset tisoče, da sami izvojujemo pravico in kar nam gre, potem je bolje, da poklekne in prosimo Boga, da nas čimprej odpokliče, nas, žene naše in otroke. Stori bo dobro delo, rešil bo današnje mogotce balasta, rešil jih bo večne misli in tuhtanja, kako bi se nas kar najceneje odkrižali. Ni jim žal denarja — za svoje svrhe — žal jim ga je za nas, da nas nasitijo, ker ne vidijo več v nas ničesar, kar bi jim bilo v korist in v pomnoženje bogastva in moči. Balast smo.

Osrednji odbor, in on v prvi vrsti, pa tudi vsi Izvršni odbori in vsi podružnični odbori naredijo najbolje, da kakor en človek prosijo — samo prosijo, kakor se beračem spodobijo — Narodno skupščino, da invalidski zakon anulira, uniči, ker je itak mrtva beseda in kos papirja, da ne bo v sramoto njim in v žalost nam.

Ljubljanski invalid.

LISTEK.

IVAN CANKAR:

„Lepa naša domovina“.

Zadnjič sem videl na cesti oddelek infanteristov; marširali so proti kolodvoru. Dež je lil curkoma; škornji so se jim udirali globoko v razmočeno blato, ki je škropilo do kolen. Ni bilo več zgodaj, morda že deveta ura dopoldne; ali dan je bil pustemu mraku podoben, ves siv in mrzel.

Vojaki niso marširali sami; ob obeh straneh kolone so korakali — trop, trop, trop, — moški, ženske, otroci. Lilo je od njih, kakor da bi cunje izžemali, blato je škropilo otrokom do pasu in do obraza. Oglašil se je krik ženske, zaihtel je otrok — ali dež je lil dalje, blato škropilo dalje, kolona je stopala dalje, trop, trop, trop...

Videl sem vojaka, visokega, močnega moža; njegov hrbet je bil narahlo sključen, tisti hrbet, ki je nosil že devetkrat težje tovore nego je vojaški tornister. Njegove roke so bile črne in težke; bil je morda kovač. Poleg njega je stopala s hitrimi, drobnimi koraki ženska, ki je bila za glavo manjša od njega; segala mu je

komaj do rame. In za roko je držala ženska malega fanta, ki je trudoma in jokaje tekkel z njima ter neprestano zaostajal.

Mož se je postrani ozrl in je takoj umaknil pogled.

»Vrni se!«

Ženska je vzkliknila, zgrabila ga je za rokav.

»Ne jaz... ti se vrni!«

Pogledal je v tla in bled je bil.

»Saj boš dobila osemindeset vinarjev na dan in Francek... Francek... Francek štiriintrideset...«

Zajokala je naglas, potegnila je fanta za seboj, da se je spotaknil ter padel na kolena v blato.

»Še to naj vzamejo... še tisti Judežev denar...«

Videl sem vojaka, moža, ki se mu je na prestarem obrazu poznalo, da je sedel dolga leta v delavnici; taki ljudje so stari, preden so bili mladi. Šel je s tistim mirnim, težkim korakom, kakor je hodil jutraj ob sedmih v tvornico; morda je celo pozabil, da ima tornister na hrbtu. Z obema rokama pa se ga je oklepil pod pazduho star, suhoten človek, ki se je trudil, da bi stopal po vojaško. Govoril je hitro

in veselo in neprestano mu je teklo iz oči po obeh dveh licih.

»Saj tudi jaz, Jan, pred tridesetimi leti... o, krepki fantje smo bili... vriskali smo, pravim... tudi jaz, glej, Jan... o Jan moj, Jane, Janjek!«

Kakor da bi z nožem udaril, tako je planil krik iz njegovih ust.

»Oče... saj boste dobili na dan osemindeset vinarjev in povrh še...«

Ali oče ga je pogledal z očmi, ki so bile vse zakrvavele.

»Jan!...«

Videl sem vojaka, zelo čokatega, plečatega moža; poznalo se mu je na opaljenem obrazu, da je vaju solnca in burje in vsega hudega. Morda je bil iz okolice, kmečki sin.

Kraj njega je stopala postarna ženska z zgrbljenim, prstenim obrazom; tudi njena obleka, do pasu blatna, in pisana ruta na glavi je razodevala kmetico.

»Zdaj pa je čas, mati; vrnite se domov, pa z bogom!«

Molčala je in je strmela nanj, kakor da ga vidi prvo in poslednjo uro. Z rute ji je lila dežnica na obraz in na lase, ki so se sprijemali na čelu.

Poraz zmagovalcev.

Medtem, ko se je skozi žrtve in skozi zmage ustvarila mogočna domovina, so vojniki zmagovalci — vojni invalidi ostali v kotu, takorekoč na smetišču. Morali so gledati, kako na njihovih žrtvah in na njihovih zmagah — ker zmage so naše, vojniki invalidi, a ne oni, ki so se bogatili in mirno živeli v svojih hišah — se dvigajo mnogi in mnogo nezaslужni »zaslužni« moške in se bi jejo na prsa: Mi smo, ki smo ustvarili državo. In govorivši to, so rekli, da imajo popolno pravico, da utrčajo sad svojega »dela«, »napor« in »žrtev«. In ker so vojni invalidi, bivši vojniki bojovníki večinoma siromašnega sloja, proletarci in kmetje, jih je vojna še bolj obubožala, povrh še pohabila in jim vtisnila odstotke dela nesposobnosti, je popolnoma upravičeno, da so pričakovali in bili prepričani, da mora država, za katero so lili kri in dajali zdravje, skrbeti za nje, jih preiskrbeti, izpolniti, kar se je obljubljalo pred odhodom na bojišče. Ali v teh nadah je vojne invalide, vdove in sirote čakalo globoko in bridko spoznanje. »Zamorec je naredil svojo dolžnost, zamorec lahko gre.«

To je bilo geslo mogočnih, ki jih je vodilo v invalidskem vprašanju.

Ravnodušnost naših poslancev, ministrov, merodajnih faktorjev sploh in brezobzirnost naše države so dovedle naše invalide do popolne propasti. Invalidi, dobrovoljci, rodbine padlih, vsi ti so ostali brez prizna-

nja in brez nagrade in brez pomoči. Še to, kar jim je po zakonu zagotovljeno, je ostalo mrtva beseda na papirju, kakor madež in se ne more oživeti. Saj je dovolj kričeča številka sto osem in trideset milijonov dinarjev, ki jih država dolguje invalidom na invalidskih podporah.

Narod je po povojnih gostijah, veselicah in svečanostih pozabil na one, ki so pravzaprav omogočili tiste gostije, veselice in svečanosti. A država? Vse je v korupcijskem vrtincu in strankarskih bojih. Celo strankarski strici, uci, tete so postali pri nas za državo važnejši nego vojni invalidi in sploh vojne žrtve. A če so vojne žrtve dvignile glas svoj, je bilo to mogočnim na vladi in v parlamentu neprijetno in njih neprijaznost smo morali občutiti.

Tako je prišlo do tega, da se dobrovoljcem ne daje zemlje, da se invalidom ne izplačuje invalidska podpora in da se odpuščajo iz državnih služb, in da se v službe zelo neradi ali pa sploh ne sprejemajo. Tako je prišlo do tega, da vojne sirote ne poznajo mladosti, da propadajo...

V naši državi, v kateri je vedno več palač, vil in avtomobilov, pridobljenih največ z naklonjenostjo in darežljivostjo države, predstavljajo vojne žrtve najrevnejši, najbolj brezpravni sloj. Zmagovalci so postali berači v lastni državi, v lastnem narodu. P. K.

Gigantski boj.

Te dni se bije v Angliji orjaški boj med delom in kapitalom. Boj delojemalcev z delodajalci, boj proletarcev s kapitalisti.

Prvega maja je izbruhnila generalna stavka delavstva v Angliji. Lastniki premogokopov v Angliji so hoteli znižati mezde in zvišati delovni čas. Rudarji, organizirani vsi v svojih organizacijah, so pa zapretili, da se to ne sme narediti.

Nič ni pomagalo. Lastniki premogokopov so stali na stališču svojih sklepov in tako so rudarji proglasili stavko. Nad en milijon, ki pa se je že drugi dan povečal na štiri milijone delavcev, je zastavkalo. Solidarni z rudarji so pustili delo železničarji, transportni delavci, pristaniški delavci, mornarji, kovi-

narji, peki, tramvajci. Delo stoji. In s tem stoji vse gospodarsko življenje. Proglašeno je obsedno stanje. Med organiziranimi delavci in stavkokazi (Judežev je povsod dovolj) so krvavi spopadi.

Mednarodna zveza transportnih delavcev je sklenila odkloniti nakladanje angleških ladij ter prepovedati mornarjem službovanje na njih. Mednarodna zveza rudarjev je sklenila podpirati stavkujoče delavce v Angliji ter preprečiti kakršenkoli transport premoga v Anglijo. Delavstvo Francije je na strani stavkujočih. Povsod po celem svetu se med delavstvom zbirajo prispevki za pomoč stavkujočim. Zakaj, ta boj v Angliji je ogromnega pomena za svetovni proletarijat.

Reorganizacija.

Da bo naše članstvo informirano, zakaj bodo povsod izredni občni zbori, hočemo dati nekoliko kratkih navodil, ker bodo na ta način občni zbori tem uspešnejši in hitreje potekli.

Postopanje je edino vsled reorganizacije, katero je sklenilo napraviti celokupno naše udruženje. Povod za to je dal največ novi invalidski zakon, ki predvideva bodoči ustroj našega udruženja.

Sicer je nekoliko čudno, da invalidski zakon ni mogel kaj več nuditi invalidskemu udruženju nego pogoj reorganizacije, ki po obstoječih društvenih zakonih ni pravzaprav umesten, ker mislimo, da ima vsako društvo pravico samo odločevati o svojem notranjem organizacijskem ustroju, oblast pa le potrjuje predloge v mejah zakonov. Pa radi tega nam je pač vseeno, ker smo že itak sami bili pripravljeni na spremembo pravil.

»Vrnite se, mati, daleč vam je do doma... saj boste dobili na dan po osemindeset vinarjev...«

Njena ozka brada je vztrepetala pod zgrbljenimi ustnicami in jaz nisem vedel, če je bila dežnica ali če so bile solze, kar je teklo brez nehanja preko velih lic ter kapalo na prsa... Videl sem jo še enkrat, pred kolodvorom. Tam so bili zastražili ograjo, branili so spremljevalcem pot. In stali so vsi ob ograji, dolg špalir, možki, ženske, otroci. Preko prostranega dvorišča je marširala kolona... trop, trop, trop... Pisana ruta kmetice se je nenadoma vzdignila iznad špalirja — koščene, stare roke so se s čudno močjo oklenile ograje, vzdignile so telo.

»Joj meni!...«

Kolona je izginila za sivim poslopjem.

Kam greste, fantje, kam je vaša pot?

Starec me je pogledal z rdečimi, od pritaženih solz razpaljenimi očmi in se mi je zasmel v obraz.

»Domovino branit, gospod, domovino branit!«

* * *

Slišal sem ob tistem času govor debelega gospoda. Dolg govor je bil, meni pa je se zdelo, da slišim eno samo besedo: »Domovina, domovina, domovina.«

»Lepa naša domovina... čast in blagor naše domovine... vse za domovino... kri do zadnje kaplje za domovino... na boj za domovino...«

Ko je nehal in je bil truden, sem vprašal soseda:

»Kdo je ta spoštljivi in debeli gospod?«

Sosed se je zasmel in je odgovoril:

»Troje hiš ima v mestu in tudi zunaj mesta lep kos domovine; sinovi pa so mu preskrbljeni tako varno, da ne bodo marširali!«

»Pa je rekel: vse za domovino!«

— »Saj ni mislil svojega bogastva!«

»Pa je rekel: kri za domovino!«

— »Saj ni mislil svoje krvi!...«

* * *

Pojdem in povprašam tiste, ki so marširali skozi blato; tiste, ki so nosili tornistre, ter njih spremljevalce:

»Kje je vaša domovina?«

Pa bodo odgovarjali po vrsti:

»Lani je nemška zemlja pila mojo kri, tirjala moj davek; letos pije in tirja avstrijska zemlja; čez leto dni morda bom služil Ameriki. Moja pot gre tja, kamor ukazujejo tisti, ki imajo oblast. Od tvornice do tvornice, iz rudnika v rudnik, s polja v mesto, od dežele do dežele; in nikoli ne vprašajo: kje je tvoja domovina? Vprašajo le: koliko je še vredno tvoje delo,

Formaliteta, kaj ne! Samo toliko, da se mešamo sami med seboj in da lažje pariramo vse neprilike, ki gredo preko nas.

Da se reorganiziramo, moramo imeti izredne občne zборе, ker o tem ima po zakonu in pravilih odločevati vsak član, ne pa kakor mislijo naši gospodje, samo invalidski zakon.

Zato smo poklicali zopet skupaj naše članstvo. Upamo, da se bo vseeno polnoštevilno odzvalo. Saj reorganizacija jim ne bo delala težkoč, to bo le formaliteta.

Potrebno pa je, da se sestajamo, saj imamo mnogo, prav mnogo za misliti ter najti skupno pot k obrambi.

Da bodo naši občni zbori imeli pravi hasek, naj naši člani na njih razmišljajo tudi o našem skupnem delu.

Drugi mesec bo kongres. Prišli bodo skupaj delegati od vseh vetrov. Pridimo nanj tudi v drugem smislu reorganizirani.

Da, tovariši in tovarišice, pridimo reorganizirani!

Pripravimo se na sedanjih občnih zbora v tem smislu, kako bomo branili svoje pravice. Predlogov je treba, za organizirana podjetja v našem državnem in tudi privatnem gospodarskem vprašanju. Tako bomo imeli napredek.

Člani in članice!

Pazite, kdaj se vrše po podružnicah tem kom meseca maja izredni občni zbori in pridite na nje. Napravite hitro reorganizacijo, za katero imajo vaši funkcionarji po podružnicah itak že vse pripravljeno. To bo formaliteta. Sklepajte pa o našem vprašanju ter stavite predloge svojim delegatom, da jih poneso naprej v organizirano borbo.

Ivan Cankar.

Te dni je preteklo 50 let, kar je bil rojen eden največjih mož svoje dobe in sin te dobe, a ob enem sin malega, a žilavega slovenskega naroda. Podal je nam toliko notranjih vrednot, toliko notranjega bogastva, da je postavil večni spomenik slovenskemu narodu in sezidal častno mesto med drugimi narodi.

Ivan Cankar ni bil umetnik, kakor so drugi umetniki, in najsí tudi največji, marveč je bil prerok, poslan Slovencom o pravem času, da jim odkrije njihovo lastno vrednost in jim pokaže pot v bodočnost. Tega svojega poslanstva se je Cankar sam zavedal in zapisal sam o sebi: »Povem vam tudi, da tistih veselih in žalostnih zgodb nisem pisal jaz, ki govorim z vami in ki vas imam od srca rad; pisal jih je človek, ki ga ne poznate in ga nikoli ne boste poznali.« In v »Beli krizantemi«: »Moje delo je slutnja zarje, vsaka moja beseda in vse moje življenje. Že slišim dleto, ki kleše granitni temelj novi zgradbi.« — Še jasnejše vidi v »Podobah iz sanj«: »Tebi, romar, je ukazano od nebes, da gledaš, kar drugim ni dano gledati, da poveš, kar drugim ni dano povedati.«

Ivan Cankar je bil rojen, da je med nami osvobodil ljubezen do domovine lažnive rodoljubne fraze in jo pogreznil do zadnjih globin duše, jo dvignil na desno od Božjega trona, a na drugo stran je dvignil slovensko mater, iz katere čudotvorne vere, upanja in ljubezni in nedoumljive ponižnosti smo Slovenci živeli in rasli, a nihče med nami tako kakor Ivan Cankar.

Ivan Cankar je prišel, da je razkrinkal in osmešil, razorožil med nami tiste, ki so se v

koliko je še v tvojih žilah krvi? In kadar ni več krvi, ukažejo: pojdi! Pojdi in išči si domovine, poišči si jo kraj ceste, v jarku! Ali kadar se jim zahoče, mi obesimo tornister na hrbet in vele-vajo: Hiti, umri za našo domovino! Zakaj njih je domovina in njih je oblast! Jaz sejem in žanjem, branim hišo in polje; ali ne setev ni moja in ne žetev, ne hiša, ne polje. Ti si vprašal, ti nam povej: kje je naša domovina?

Tako bodo odgovorili vsi tisti, ki so marširali po blatni cesti.

Stvar je v redu, pa zapojmo:

»Lepa naša domovina...«

* * *

Jaz, bratje, pa vem za domovino in mi vsi jo slutimo. Kar so nam siloma vzeli, za kar so nas goljufali in opeharili, bomo dobili povrnjeno in poplačano s stoterimi obrestmi! Naša domovina je boj in prihodnost: ta domovina je vredna najlahtnejše krvi in najboljšega življenja. Iz muke, trpljenja in suženjstva nešteti milijonov bo vzrastla naša domovina: vsa ta lepa zemlja z vsem svojim neizmernim bogastvom. Tedaj bodo le še grenak in grd spomin te gosposke domovine, na suženjstvu zidane, s krvjo in solzami gnojene, sramota človeštvu, zasmeh pravici...

Drugačno melodijo bo dobila pesem o »lepi naši domovini!« —

času, ko se je bližala nova doba, v imenu jugoslovanstva in naprednosti dvigali proti slovenstvu. S svoje višine, ki se ji nihče ne sme nesposlljivo približati, ako se noče sam obsoditi, je obsodil njih blodnjo in rekel: »Naš jezik ne bo nikdar prešel...«

Pa je prišel Ivan Cankar tudi zato, da je pregnal izmed nas hinavščino in prisiljeno pohujševanje in nas pozval k polni in celi iskrenosti, ki jo zahteva že doba sama, doba, ki je bridko resnična za vse in je ni mogoče utolažiti z nobeno romantiko. Cankar ni nikomur prizanašal, ker je hotel vse dvigniti k luči: »Slikal sem noč vso pusto in sivo, da bi oko tem silnejše zakoprnelo po čisti luči. Zato je bila moja beseda, kakor je bila trda in težka, vsa polna upanja in vere.«

In zakaj je še prišel Ivan Cankar? Zaradi pravice hlapca Jerneja! Prišel je, da je dvig-

nil med nami besedo za vse uboge in teptane, za vse ponižane in razžaljene. Prišel je, da je pokazal in poveljal trpljenje naših Franck in njenih bratov, ki so se rodili na Klancu in jih je strlo življenje ali določnejše: nečloveški družabni red, ki ustvarja Klance.

Ivana Cankarja smo Slovenci že dosti zgodaj umeli, dasi ne doumeli. Danes, ob petdesetletnici njegovega rojstva, osem let po njegovi smrti, ko je onemela med nami njegova živa beseda, se zavedamo praznote, ki je nastala v našem življenju po njegovi smrti. Toda imamo njegova dela! Ob njih strmimo v vedno novem začudenju in vemo: Z Ivanom Cankarjem bomo Slovenci večno živeli!

Zato se tudi mi vojne žrtve pridružujemo proslavi in njegovemu spomenu petdesetletnice rojstva in kličemo: Slava velikemu sinu slovenskega naroda.

Nadpregledi začasnih invalidov.

Mnogo naših tovarišev ima samočasne objave glede invaliditete ter so začasni invalidi.

V gotovi dobi jim objave potečejo in treba je zopet novega nadpregleda.

To je v vseh takih slučajih, kjer bolezni niso stalne in se lahko izboljšajo ali poslabšajo.

Ko mine gotova od nadpregledne komisije odrejena doba kakršno vsebuje začasna objava, je treba dotičnega takoj zopet poklicati pred nadpregledno komisijo, da ugotovi novo stanje.

To pa se že precej časa vrši precej nereditno. Komisije se redko sestajajo, ker baje ni kredita in začasni invalidi ne pridejo na vrsto. Imamo veliko število invalidov, ki so potrebni nadpregleda, da bodo dosegli svoje pravice nazaj. Tozadevne prošnje niso bile uslišane.

Invalidski zakon pa je v tem oziru napravil neko spremembo.

Zčasne invalide bo po novem invalidskem zakonu zdravniško pregledovala rekrutna ali naborna komisija. To se bo vršilo redno vsako leto v času, ko se vrše nabori vojaških novincev-rekrutov. Rekrutna komisija bo odločila o nesposobnosti začasnih invalidov ter ako se jim invalidnina sme zvišati, zmanjšati, ostane ista, postane stalna, ali se sploh ukine.

Po novem invalidskem zakonu je upati na redno postopanje glede nadpregledov začasnih invalidov, vendar pa kakor smo že svoj čas omenili, nastane le nepravilnost v tem, da je sestav naborne komisije čisto drugačen, kakor invalidske nadpregledne komisije. Naborna komisija ima sestav za čisto drugačni namen.

Vsled nove določbe so seveda vojni okrog nehal klicati začasne invalide pred invalidske redne nadpregledne komisije in nastalo je drugo vprašanje, na kakšen način bodo prišli pred rekrutne ali naborne komisije?

To vprašanje je moral sprožiti in razčistiti naš Izvršni odbor.

Cela stvar je bila do zadnjega popolnoma nepojasnjena in Izvršni odbor je prosil za podatke, kajti vojaški nabori se običajno vrše spomladi. Obrnil se je na vse pristojne komande vojnih okrogov. Radi tega je izdal komandant dravske divizijske oblasti naredbo Dj. Br. 2585 od 26. 4. t. l. ljubljanskemu vojnemu okrogu, da rekrutne komisije pregledajo v času rekrutovanja v letu 1926 tudi vse začasne invalide v smislu čl. 51 invalidskega zakona. Komisije bodo odločile, ali ostane posamezni še invalid ali ne. V slučaju, da se mu stanje spremeni, bo obvestila komisija vojni okrog, da postopa s takim invalidom naprej v duhu zakona.

Cvetlični dan.

Po dolgotrajnem deževju je nastal zopet lep dan, ki je bil ravno nedelja. Druga nedelja v maju. Mesec maj poln zelenja in cvetja je najlepši čas za cvetlične dneve. Zato si je ljubljanska podružnica zbrala drugo nedeljo 9. maja za cvetlični dan v prid vojnim žrtvam. Imela je srečo. Kakor da bi narava mislila na to, da je treba cvetlični dan vojnih žrtev omogočiti z lepim solničnim vremenom.

Jutranje solnce je privabilo ljubljanske meščane že zgodaj na ulice, napolnili so se parki in šetališča in s tem je bil cvetlični dan vojnih žrtev mnogo lepši.

Tovariši prireditelji niso izbrali majskih cvetk, kljub temu, da so izbrali mesec maj za cvetlični dan.

Izbrali so mrke vejice cipres, simbol žalosti, saj so bile za žrtve vojne.

Ciprese, kakršne rastejo na grobovih. Niso jih natrgali na vojaških grobovih, posebno ne na onih oddaljenih v tujini na polju, kjer so prazni grobovi, toda pokazati so hoteli, da pristojna vojnim žrtvam tudi v najlepšem pomladnem mesecu maju

najbolj znak tuge — cipresa.

Zjutraj so se postavile na ljubljanskih trgih in križiščih cest mize, obložene s takimi vejicami.

Invalidi, vdove in sirote ter požrtvovalne dame Kola jugoslovenskih sester in Krščanskega ženskega društva so ponujali vejice mimoidočim pasantom. Po ulicah in šetališčih pa so hodile deklice meščanskih šol od Sv. Jakoba in Uršulink ter pridno ustavljale mimoideče občinstvo.

Ljudje so se odzivali, ciprese in vljudni izrazi o namenu cvetličnega dneva so učinkovali, da je marsikatera usmiljena roka spustila znaten prispevek k namenu.

Tako se bo v marsičem izvršilo lahko ono plemenito delo, katero podvzema naša organizacija za svoje bedne tovariše, tovarišice in sirote.

K temu je zopet v veliki meri pripomoglo ljubljansko občinstvo, kateremu gre v tem oziru čast in hvala.

Podružnica ljubljanska pa tem potom izraža posebno prisrčno zahvalo tudi požrtvo-

valnim sodelavcem in sodelavkam ter gori omenjenima plemenitima organizacijama naših gospa in gospodičen in meščanskim šolam, ki so napotile tako požrtvovalne učenke k dobrodelnosti.

V odgovor onim, ki se skrivajo pod naprednostjo.

Spoštovano uredništvo! Vljudno prosim, da izvolite priobčiti radi resnice sledeče pojasnilo k članku, objavljenem v št. 72. »Jutra«.

Predvsem moram ugotoviti, da imenovani članek s podpisom »Napredni invalidi« nima pravice nositi tega podpisa, ker pisca nobeden politično napredno orientiranih invalidov ni pooblastil za to, niti ne soglašal z njim celo dvojica iz opozicijske skupine, kar sta sama izjavila.

Članek je v toliko dober, v kolikor razsvetljuje tisto osebno mržnjo, ki se tako rada pojavlja v vseh organizacijah, ako se kakšen bivši odbornik izloči iz odbora — pa samo v toliko — drugače pa je pečat neresnosti in netaktnosti. Ker sem tudi jaz napredni invalid, prosim, da vzame napredna javnost na znanje sledeče:

V imenovanem članku me namerava pisec izigrati, češ, da sem se izrazil na obnem zboru Izvršnega odbora z besedami: »Bil sem nekdanji Jugoslovan, danes nisem več, sem samo Slovenec.«

Da bo ta nečedna laž in natolcevanje razčiščena, sem si preskrbel stenografski izvleček svojega govora, ki se glasi dobesedno:

»K poročilu upravnega odbora v administrativnem oziru ne bi imel ničesar pripomniti. Odbor bi bilo pohvaliti za finančno stran, katero je rešil povoljno in dandanašnjim razmeram vsekakor primerno, kot bi se le moglo zahtevati od takega odbora. Omenil bi glede sprejemanja invalidskega zakona z ozirom na to, da na današnjem obnem zboru manjka zastopnik Središnega odbora, ki bi mogel podati kot višji organ našega Udruženja poročilo o delovanju Udruženja leta 1925. Središni odbor je s tem, da manjka njegov zastopnik, dal najboljši znak, ki se je pokazal po preteku pet let skupnega udruženja, to je, da se naša pota križajo. (Ali je to izjava, da nisem Jugoslovan, gospod »napredni invalid«?) Stališče, ki ga je zastopal izrazito za časa sprejema invalidskega zakona slovenski del invalidov, ni dobil odmeva v Središnjem odboru v Beogradu. Prosim današnji obni zbor, da obsodi postopanje S. O., da se njegovo omalovaževanje današnjega obnega zbora tudi primerno pribije, t. j. da si pridržim na koncu današnje debate predlagati S. O. nezaupnico.«

Take in nič drugačne so bile moje besede na poročilu upravnega odbora, t. j. odkrite in jasne brez zavijanja resnice.

Kakor je ta del dotičnega članka produkt podlega zavijanja resnice osebno užaljenega pisca, tako je tudi vsebina ostalih odstavkov vse kaj drugega kakor pa resnična ali vsaj objektivna.

Le pogledimo: Trditve, da bi bila taktična nespretnost ljubljanskega izvršnega odbora preprečila boljši zakon, je velika nesmisel. Po taki trditvi bi si človek domišljeval, da smo Slovenci tako mogočni, da lahko vplivamo z uspehom na dobro ali slabo sprejetje zakona, ne samo invalidskega, nego vseh vobče. Ali je kdo izmed pametnih ljudi, ki to verjame? Če bi tudi slovenski del Udruženja ob sprejetju zakona obvestil o svojih težnjah tudi samo jugoslovanski klub, kar pa ne odgovarja resnici (dokaz: Demokrasko-samostojni klub), kajti vsak Izvršni odbor je storil, kar je bilo v njegovi moči, je vendar smešno, da bi tak formalizem mogel biti vzrok sprejetju slabega invalidskega zakona. Saj se je o njem že toliko razpravljalo javno in v udruženju in poslalo toliko spomenic in toliko osebno interveniralo, naprošalo poslanske klube, a vse brez posebnega uspeha. Vsakemu invalidu je še v spominu »Odbor Stotine« iz leta 1922, kateri je stalno skozi cel mesec, vsak dan s prošnjami in predlogi oblegal vse poslanske klube in se trudil, vsakega posameznega ministra in vsakega poslanca prepričati o naših željah in upravičenih zahtevah. Invalidske zahteve so bile tudi to pot enake. Ali želja odločujočih je bila invalidski zakon uzakoniti tak, kakršen je njim po godu in zato ga je tudi uzakonila. Naše Udruženje in posebej ljubljanski Izvršni odbor ni mogel ničesar več storiti. Ali osebna

»VZAJEMNA POMOČ«,
POSJILNA IN GOSPODARSKA ZADRUGA
V LJUBLJANI,
reg. zadr. z omej. zav.

VABILO

na

I. redni občni zbor

ki se vrši

v ponedeljek dne 31. maja 1926 ob 19. uri
v čitalnici INVALIDSKEGA DOMA.

DNEVNI RED:

1. Otvoritev.
2. Čitanje zapisnika o ustanovnem obnem zboru.
3. Poročilo uprave.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Odobritev računskega zaključka za I. poslovno leto 1925.
6. Podelitev absolutorija.
7. Sprememba pravil.
8. Volitev nove uprave.
9. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi občni zbor vsled nezadostne udeležbe članov ne bil sklepčen ob določen uri, se vrši isti pol ure pozneje ob vsakem številu članov na istem prostoru in z istim dnevnim redom.

užaljenost je pri nekaterih ljudeh tako velika, da jim je mar samo njihov lastni »jaz«. In tako se je dobil v invalidskih vrstah človek, ki, odkar ni več v odboru, z naslodo ugotavlja slabost zakona in s tem uganja politično slepomišljenje. S slastjo rovari v složnih strankarskih invalidskih vrstah, da bi jih razdvojil in jih tako še bolj oslabil v njih borbi za svoje pravice. Ni se mu to posrečilo na zboru, zato pa si je izposodil enkrat javni list.

Pisec članka očita I. O., da je oviral razvoj invalidske zadruge. I. O. se je ravnal popolnoma pravilno v smislu invalidskih interesov. Zadruga je bila ustanovljena z invalidskim denarjem, z denarjem, ki so ga prihranile podružnice. Svojega očeta pa zadruga ni hotela priznati, pač pa je na občenem zboru hotela imeti ves invalidski denar v svoji oblasti. Na zboru se je upravni odbor zadruge kar naenkrat zavedal, da je otrok Udruženja. Nočete pripoznati Udruženju odločilno mesto v zadruzi, saj je vendar jasno, zakaj niste hoteli včlaniti niti I. O. niti podružnic. Resnica Vam je zmešala možgane in udarili ste (to se pravi, pisec članka »Napredni invalidi« je udaril) na politično struno, češ, to mora vplivati. Kako smešno se čita, ko pisec trdi, da I. O. ni dal denarja vsled tega, da ne bi prišel v »napredne roke«. Kje pa ima I. O. vložen svoj kapital? V samih klerikalnih in komunističnih vodih? (V Mestni hranilnici, v Kreditni banki in v Dobrovoljski banki.) Denarja je zadruga dobila toliko, kolikor ga ji pripada in nikdo si ga ji ni branil dati. Prepričan lahko trdim, saj sem sam član zadruge in celo v nadzornem odboru, da so delegati na zadnji delegatski anketi soglasno odobraval postopanje I. O., da jih ni vodila prav nobena politična sila, temveč edina želja, da bodi upravitelj invalidskega denarja Udruženje, ker je Udruženje organizacija vseh organiziranih invalidov. Kakor je Udruženje popolnoma nadstrankarska korporacija, ker so člani invalidi vseh političnih skupin, tako mora biti tudi zadruga.

Ni res, da je to »izredno«, če se nekatere ni pustilo svobodno govoriti. Verificirani delegatje dotični niso bili, niti odborniki I. O., ker so med letom podali ostavke. Po pravih sploh niso imeli pravice, udeleževati se na zboru. In če so pravila veljala za Mežnarica in Ušana, tako morajo veljati tudi za Krušiča. Ali ni prav? Da naj govori Krušič, so zahtevali podeželski delegati »nenaklonjeni naprednim elementom« v priča kovanju, da jim obelodani poneverbo, o kateri se jih je obvestilo. Zato so na predlog tov. Štravs delegatje dovolili, da Krušič govori še pred absolutorijem. No in kaj je bilo novega? To, kar sem predvideval. Samo hvalo smo čuli, da so nas ušesa bolela, osebnih predbacvanj toliko, da se je govornik pristudil delegatom. Ni se onesvestil I. O., temveč delegatje so sprevideli, da ne gre za nič drugega, kot za pol milijona dinarjev in so podkrepili »govor« Krušiča s tem, da so glasovali za absolutorij s pohvalo. Razočarani, da se jim ni obelodanilo prej sугestirano poneverbo, so s hladnim preziranjem preslišali osebne napade in natolec vanja. Ni res, da bi jih k temu vodila »nenaklonjenost naprednim elementom«, temveč zgolj prava invalidska zavest. Ne pustimo se izkoriščati od nikogar, ki ima namen potem našega Udruženja doseči svoje osebne cilje. Pa četudi udarja zato na napredno struno!

Ugotavljam, da je bil g. dr. Jež sprejet za častnega člana svoječasno na predlog I. O. ljubljanskega v zahvalo za svoje nesebično in požrtvovalno delovanje v prid Udruženja. Predlog pa je stavil ravno Krušič kot takratni tajnik. G. dr. Jež je bil kot častni član povabljen na naš zbor, kakor predvidevajo pravila član 11. Ima pravico posvetovalnega glasu. Injekcija, ki jo je dal, je bila zares dobra. Pomirimo naše duhove, da složno, ramo ob ramo vodimo poverjene nam posle in naj preko osebnosti posvetimo vse svoje zmožnosti procvitu Udruženja in zadruge. Povešeni so obsedeli »opozicijskonalce na stolcih, nekateri pa so smatrali za strahotegično potrebno, da so — izginili iz dvorane. Laž je tudi trditev, da je predsedstvo zbora dalo na glasovanje dr. Ježovo mnenje. Tpv. Štravs je osvojil to mnenje in ga predlagal kot svojega. In to je bilo osvojeno!

Poziv v zadnjem odstavku pa je naravnost nezaslišan. Smatram, da je povdarjanje jugoslovanstva in slovenstva in ne vem kaj še prav odveč, ako se dejansko ne pokaže. Taki pozivi so najlepši dokaz, kam vodi užaljenost in osebnost. Ne branim se nobenega, ki nam bo s svojim sodelovanjem pomagal za uresničanje naših ciljev, t. j. da nas bo podpiral v boju, da postanemo enakopravni člani človeške družbe in da dobimo od države to, kar smo preplačali s svojim zdravjem. Dobrodošli vsi brez razlike vere in politične pripadnosti, stanu in spol! Vendar pa povdarjam, naj se omeji sleherni samo na zavest, da je storil dobro delo. Drugih priznanj naj ne išče!

Naše zahteve, ki so stavljene državi, so vedno enake, pa naj sedi na vladi kdor hoče in naj se stranke mrevvarijo kakor hočejo. Invalidsko vprašanje ni nobeno idejno vprašanje, temveč vprašanje kruha. Pohabljeni, bolni in siromašni smo v boju za domovino, direktno ali indirektno, zato naj nam domovina da kruha, da bomo siti. Vsako izrabljanje invalidskega vprašanja ali intrigiranje v gotove svrhe pa si bomo prizadevali v kali brezpogojno zatreti. Državnega edinstva pa prav gotovo ne bodo poglobili v narodu taki elementi, kakor je pisec dotičnega poziva.

Invalidi! Preti nam boj, zahrbtnen z ostudnimi nameni. Oklenimo se čvrsto Udruženja, zaupajmo v našo moralno moč, edino to nam je spas! Le prava invalidska zavest more izvojevati naš pravičen boj. Naše vrste ne smejo zrušiti egoistični elementi! Neomajni značaji so nam porok našemu uspehu.

Zivela invalidska zavest in čast!

Ta dopis mi je odklonilo »Jutro«, kjer sem bil tudi osebno napaden, zato odgovarjam vsem na tem mestu.

Bled.

Zdravko Rus, m. p.

Politične beležke.

Narodna skupščina. Pripravljajo se baje, ali vsaj ugiba se, da bomo zopet kmalu imeli nove volitve. Vlada Uzunovića stoji na trhljih nogah. Boj med očakoma radikalne stranke, Pašićem in Jovanovićem se vedno bolj zaostreva. Pravijo, da bo tokrat podlegel Pašić. Sin njegov, katerega dolže strašnih stvarei, da je kupičil denar na razne načine, pri tem pa niti ne plačuje davka, je tisti kamen, ob katerega se je stari Pašić spodtaknil, da pade. Radić manevrira. Posrečilo se mu je obdržati enotnost stranke, kar se Pašiću ni posrečilo.

Ponarejevalci denarja, ki so iz žlahtnih rodbin in državniki, stoje danes pred sodiščem v Budapešti. Sedaj je izjavil Windischgrätzov tajnik Raba, da je za ponarejanje vedel tudi grof Bethlen, ministrski predsednik. Imenitno.

Severni tečaj odkrit. Amundsen se pelje, da ga odkrije, med tem pa ga je prehitel amerikanec Byrd, ki je obkrožil severni tečaj in spustil nanj ameriansko zastavo.

Neurje v Metliki. V soboto 8. maja je v Metliki razsajala nevihta. Strela je udarjala, da je bilo groza. Udarila je v strelodod, da so kar iskre letele in se po električnih žicah razlezele po okoliških hišah. Ženske, ki so bile pri štedilnikih, so dobile močan udarec, da so popadale na tla. V mesnici je udarila strela po roki mesarja, a zraven stoječo žensko je opekla na nogi. V cerkvi je strela sežgala štolo. Ljudje so se skrivali, otroci molili. Strele so udarjale tako pogosto, da je bilo svetlo, kakor po dnevu, če sije solnce. Usula se je ploha in drobna toča. Po Gorjancih je pa snežilo.

Papirnati drobiž se ne sme več izdajati strankam, ker je dovolj kovanega drobiža. Pošta mora sprejemati papirnati drobiž v neomejeni količini. Izdajati pa sme samo kovanega po 10 in 5 par dokler ne bodo dali v promet kovanega po 25 par.

Naše gibanje.

IZREDNI OBČNI ZBORI

podružnic se morajo izvršiti do konca maja v smislu okrožnic, katere je razposlal izvršni odbor.

Podružnice pozor! V okrožnici za vršitev podružničnih izrednih občnih zborov, ki so razposlane podružnicam mora ostati med dnevnim redom občnih zborov kot točka 4. »**Volitev odbora**«. Naj ne pozabi nobena podružnica na volitev.

Trajanje protez. Glede trajanja protez in ostalih ortopedskih pripomočkov opozarjamo na določila pravilnika k čl. 15 invalidskega zakona, vpoštevajoč popravek v št. 35 Ur. lista z dne 16. 4. 1926, po katerih ima trajati protezna obutev s protezo vred leto dni, ortopedski čevlji pa 8 mesecev. Drugi roki trajanja v zakonu in pravilniku niso izrecno navedeni, pač pa navaja pravilnik k čl. 15 in invalidski zakon v čl. 16, da trajanje vsake proteze, ortopedskih čevljev in ostalih pomočkov določi strokovna komisija v ortopedskem zavodu glede na njih vrsto in izdelavo, na kakovost materiala, na invalidov poklic in terenske razmere, v katerih živi. To se vpiše v knjigo in označi na listini, ki se izroči invalidu.

Z ozirom na to se bo pri vsaki izdaji pripomočkov izročila invalidu tudi listina, na kateri bo označen rok, do katerega ima trajati izdani predmet.

Objava. U. V. I. podružnica v Ljubljani javlja, da se vrši njen izredni občni zbor v nedeljo dne 30. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma z sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo uprave in nadzorstva.
2. Absolutorij.
3. Sprejem novih pravil.
4. Volitev odbora.
5. Volitev delegata za oblastni odbor.
6. Slučajnosti.

Dolžnost vsakega rednega člana je, da se tega izrednega občnega zbora udeleži. **Odbor.**

Podružnica Ljubljana objavlja vsem, ki reflektirajo na trafike, da je mogoče ustanoviti kjerkoli se pokaže potreba tudi nove trafike. Ker je podružnica pozvana, da sestavi seznam za event. prosilce novih trafik, naj vsi oni člani ali članice, ki poiščejo kak primeren prostor in lokal za nove trafike pošljejo natančne podatke podružnici ali pa se zgledajo med uradnimi urami v njeni pisarni. Seveda velja to le za članstvo iz Ljubljane in okolice, ki je organizirano pri ljubljanski podružnici.

Sv. Peter v Savinjski dolini. (Dopis.) Zelo žalostno usodo nam je prinesel novi invalidski zakon. Po začasnem zakonu smo še kolikor toliko redno prejimali bore pokojnine, sedaj po novem so nam pa 1. aprila mesto povišanja še odtegnili.

Nahajamo se vedno pod slabšim solncem. Prišli so časi, ko že popolnoma slepih več ne priznajo za invalide. Ali more slepec živeti z 108,50 Din mesečno? Saj zasluži njegova strežnica več. Stalnim invalidom amputirancem pa se invalidnina ustavlja. Vojnim vdovam pa se po večini ne nakazuje ker niso siromašne. Vzeli so jim može zaščitnike, pa jim za nje ne priznajo nobene odškodnine. Pri nas plačuje samo en podjetnik v občini 30.000 Din invalidskega davka. Ali bi ne bili mi domači invalidi že samo

s tem preskrbljeni. Prosimo pa vsaj, da se nam to, kar imamo priznanega redno nakazuje. — Prizadeti.

† **Rudolf Vodusek.** Mislili smo, da mu bo svež gorenjski zrak vsaj še nekoliko podaljšal življenje, v katerega je stavil tolike nade, dasi smo nad njim obupali. Nič ni imel od svojega življenja, saj se je moral s študijami v pomanjkanju truditi, da se je povspel do železniškega uradnika, toda bridka usoda mu ni pustila uživati zasluženega kruha. Vojni napori so zanesli kal smrtonosne bolezni v šibko telo bivšega dijaka in jetika nam ga je vzela. Precej časa je že iskal leka, nadejal se je vedno, da bo na Golniku preprečil prezgodnjo katastrofo, toda zavratna bolezen je le premagala in umrl je na Golniku dne 12. aprila t. l. Vrnil se je med zdravljenjem enkrat v službo na Rakek, toda uvidel je, da je ves njegov trud zaman. Malo pred smrtjo mu je pretila redukcija iz službe, toda prišel je v Ljubljano in nad njegovim stanjem je moral obstati svinčnik, ki ga je mislil črtati iz službenega staleža. Saj je poleg njegove katastrofe uničena tudi njegova mati, za katero je vedno rad skrbel. Bil je zvest tovariš v naši organizaciji in vrl družabnik med nami invalidi. Slava njegovemu spominu, nepotolazeni mamici pa naše najiskrenejše sožalje.

Bridka izguba. Naš dolgoletni predsednik konjiške podružnice in zvest tovariš iz naših vrst Josip Petelinek je dne 10. t. m. umrl v ljubljanski bolnici. Kako bridka izguba je zadela starše in sorodnike ter vse njegove domače tovariše, priča njegova zadnja pot na katero so ga prišli spremit v Ljubljano. Pogreb se je vršil dne 12. t. m. ob 10. uri dopoldne na ljubljansko pokopališče, kjer je našel prezgodnji grob, kateri bo mnogo oplakovan tu in v oddaljeni domačiji.

Ranjen je bil v glavo, šrapnelski drobeci so ostali v črepinji in pokazale so se tako hude posledice, da je podlegel težki operaciji.

Vsem naročnikom v vednost. Upravništvo »Vojnega invalida« pozivlja vse one naročnike, ki še niso plačali zaostale naročnine, da isto takoj poravnajo, sicer se jim ustavi nadaljno dostavljanje lista.

Viničar oženjen se išče na neko posestvo obenem kot majar. Ponudbe naj se vložijo na upravništvo Vojnega invalida v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica. Reflektira se na invalida prvovrstno moč.

Trafika v Spodnji Šiški, Janševa ulica, se misli na novo ustanoviti. Reflektanti naj se zglase v pisarni Podružnice Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica med uradnimi urami.

Sprejme se fant poštenih staršev v učenje čevljarstva. Nastop takoj. Alojz Lorenčič, invalid-čevljar, Sv. Peter 17 v Savinjski dolini.

»**Brezalkoholna produkcija**«, Ljubljana, Poljanski nasip 10./17 pošlje vsakemu naročniku »Vojnega invalida« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Tovarišem invalidom in vojnim vdovam priporočam kupovanje **svežega mesa**, kakor tudi raznih **mesnih izdelkov**, **kranjskih klobas**, **salam**, **prekajenega mesa**, **slanine** itd. v moji vedno **sveži zalogi**. Blago je prvovrstno. Razpošiljam tudi po pošti. Za vojne žrtve stalne odjemalce ali pri enkratnem nakupu nad 5 kg znatni popust.

Tovarišem po deželi se priporočam tudi za nakup klavne živine. Dopisnica zadostuje.

JANKO ZEVNIK, mesar, 60% invalid

Šiška - Živilski trg ali

Dunajska cesta 41 (v hiši g. Peterca).

Nov krojaški šivalni stroj

prodam vsled izselitve. Ceno pove upravništvo tega lista.

ALEŠ JAKLIČ

iz Ravnika p. Št. Rupert pri Mokronogu

Izdaja Udruženje vojnih invalidov.

Odgovorni urednik: Ivo Vuk.

Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Zanjo odgovarja: France Štrukef.